

Η Μέση κατά Κεφαλήν Δαπάνη των εισερχόμενων τουριστών στην Ελλάδα, 2014-2023

Δεκέμβριος 2024

Δρ. Άρης Ίκκος, ISHC
Επιστημονικός Διευθυντής

Σεραφείμ Κουτσός
Αναλυτής

Διευκρινίσεις και ειδικοί όροι:

- Η παρούσα μελέτη αποτελεί αποκλειστική πνευματική ιδιοκτησία του INSETE
- Επιτρέπεται η αναδημοσίευση, υπό τον όρο της ρητής αναφοράς της πηγής προέλευσης.
- Αν και έχει επιδειχθεί η δέουσα επιμέλεια ως προς τον έλεγχο των στοιχείων που χρησιμοποιήθηκαν και των εκτιμήσεων που παρουσιάζονται στην παρούσα μελέτη, το Ινστιτούτο ΣΕΤΕ (INSETE) και οι συγγραφείς της μελέτης δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τυχόν αποκλίσεις των πληροφοριών που αναφέρονται στην μελέτη ή για τυχόν παραλείψεις. Οι εκτιμήσεις και πληροφορίες που περιέχονται στην παρούσα μελέτη δίδονται για ενημερωτικούς και μόνο σκοπούς και όχι για εμπορικούς, επενδυτικούς, νομικούς ή άλλους σκοπούς. Η χρήση ή στήριξη στην μελέτη από οποιοδήποτε μέρος και τυχόν αποφάσεις που βασίζονται σε αυτήν αποτελούν αποκλειστική υπευθυνότητα αυτών που χρησιμοποιούν την μελέτη. Το INSETE και οι συγγραφείς της μελέτης δε φέρουν καμιά ευθύνη ή υποχρέωση για ζημίες που μπορεί να προκύψουν σε οποιοδήποτε, ως αποτέλεσμα αποφάσεων που τυχόν ληφθούν βασισμένες στην παρούσα μελέτη».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Σύνοψη	4
2. Εισαγωγή	5
3. Εξέλιξη βασικών δεικτών του εισερχόμενου ελληνικού τουρισμού, 2014-2023	6
3.1 Εξέλιξη βασικών δεικτών του εισερχόμενου ελληνικού τουρισμού, 2014-2023	6
3.2 Εξέλιξη της Μέσης κατά Κεφαλήν Δαπάνης στην Ελλάδα, 2014-2023	8
3.3 Εξέλιξη της Μέσης Διάρκειας Παραμονής στην Ελλάδα, 2014-2023	9
3.4 Εξέλιξη της Μέσης Δαπάνης ανά Διανύκτευση στην Ελλάδα, 2014-2023	11
3.5 Ανάλυση μείωσης της ΜΚΔ στην Ελλάδα, 2014-2019	12
3.6 Ανάλυση αύξησης της ΜΚΔ στην Ελλάδα, 2019-2023	13
4. Πηγές	14
5. Παράρτημα	15

1. Σύνοψη

Η αύξηση της Μέσης κατά Κεφαλήν Δαπάνης (ΜΚΔ) κατά € +13,0 /+2,2% τα τελευταία δέκα χρόνια στην Ελλάδα, οφείλεται αποκλειστικά στην αύξηση της Μέσης Δαπάνης ανά Διανυκτέρευση (ΜΔΔ) κατά € +16,3/+23,1%, αφού η Μέση Διάρκεια Παραμονής κατέγραψε για την ίδια περίοδο μείωση κατά -17,0% ή -1,4 διανυκτερεύσεις.

Η πλήρης άρση των ταξιδιωτικών περιορισμών σε παγκόσμιο επίπεδο, περιλαμβανομένων και των ασιατικών αγορών, αφού στις υπόλοιπες αγορές οι ταξιδιωτικοί περιορισμοί είχαν ήδη αρθεί από το 1^ο τρίμηνο του 2022, επέδρασαν θετικά στην περαιτέρω αύξηση των τουριστικών ροών. Ειδικότερα, ο εισερχόμενος τουρισμός το 2023 κατέγραψε νέες μέγιστες τιμές τόσο σε όρους αφίξεων, όσο και σε όρους εισπράξεων, ξεπερνώντας και τα επίπεδα του 2019. Σε ότι αφορά την ΜΚΔ, η αύξηση της την τελευταία δεκαετία, ιδιαίτερα από το 2021 και έπειτα που ομαλοποιήθηκε σταδιακά η κατάσταση στην ταξιδιωτική βιομηχανία οφείλεται:

- στις πληθωριστικές πιέσεις, που οδήγησαν το τουριστικό πακέτο σε υψηλότερα επίπεδα σε σύγκριση με προ πανδημίας,
- στην αύξηση του μεριδίου για ταξίδια με σκοπό τις διακοπές παραθερισμού που έχουν υψηλότερη δαπάνη λόγω υψηλότερης διάρκειας παραμονής,
- στην αύξηση των ροών από τις παραδοσιακές αγορές μας¹, από 35,3% το 2014 σε 43,2% το 2023, που έχουν υψηλότερη ταξιδιωτική δαπάνη έως και 4 φορές σε σύγκριση με τις βαλκανικές αγορές, και ...
- στην μείωση των ροών από τις όμορες βαλκανικές αγορές και τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης², από 26,8% το 2014 σε 22,0% το 2023, που έχουν παραδοσιακά χαμηλή Διάρκεια Παραμονής και κατ' επέκταση χαμηλή Μέση κατά Κεφαλήν Δαπάνη.

Αξίζει να σημειωθεί ότι αν και η ΜΚΔ μειώθηκε το 2022 (-11,7%, από € 702,4 το 2021 σε € 620,0 το 2022) και το 2023 (-2,7%, από € 620,0 το 2022 σε € 603,2 το 2023), ευρίσκεται ακόμα υψηλότερα των προ πανδημίας επιπέδων (€ 603 έναντι € 564 το 2019).

¹ Γερμανία, Ην. Βασίλειο, Γαλλία, Ιταλία και Ολλανδία

² Βουλγαρία, Βόρεια Μακεδονία, Σερβία, Αλβανία και Ρουμανία

2. Εισαγωγή

Η παρούσα μελέτη αναλύει τη διαχρονική μεταβολή (2014-2023) των βασικών δεικτών του εισερχόμενου τουρισμού³. Οι δείκτες που αναλύονται είναι οι:

- **Μέση κατά Κεφαλήν Δαπάνη (ΜΚΔ),**
- **Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση (ΜΔΔ),** και
- **Μέση Διάρκεια Παραμονής (ΜΔΠ).**

Δεδομένου ότι οι τρεις αυτοί δείκτες συνδέονται μέσω της ταυτότητας $ΜΚΔ = ΜΔΔ * ΜΔΠ$, αναλύεται η πορεία των τριών δεικτών προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσο η μεταβολή της ΜΚΔ οφείλεται σε μεταβολή της ΜΔΔ ή της ΜΔΠ, δηλαδή σε μεταβολή των καταναλωτικών συνηθειών τους ή του χρόνου παραμονής τους.

Όπως αναλύθηκε στις μελέτες «Ακτινογραφία Εισερχόμενου Τουρισμού 2005-2017» και «Ακτινογραφία Εισερχόμενου Τουρισμού 2016-2018», την περίοδο 2005-2019 παρατηρήθηκε μια σημαντική μεταβολή του μίγματος αγορών⁴ των εισερχόμενων τουριστών με κύριο χαρακτηριστικό τη σημαντικά μεγαλύτερη αύξηση αυτών που προέρχονται από όμορες βαλκανικές χώρες και από χώρες της Ανατολικής Ευρώπης. Οι τουρίστες έχουν χαμηλότερα εισοδήματα από ότι οι τουρίστες από τις παραδοσιακές αγορές της Ελλάδας και εύλογα αναμένει κανείς να δαπανούν και λιγότερα χρήματα κατά τις διακοπές τους. Το 2020, το 2021, το 2022 και το 2023, σύμφωνα με τις μελέτες «Ακτινογραφία Εισερχόμενου Τουρισμού 2016-2020», «Ακτινογραφία Εισερχόμενου Τουρισμού, 2016-2021», «Ακτινογραφία Εισερχόμενου Τουρισμού, 2019-2022» και «Ακτινογραφία Εισερχόμενου Τουρισμού, 2019-2023» παρατηρήθηκε αλλαγή στο μίγμα αγορών, με αύξηση του μεριδίου των παραδοσιακών αγορών μας⁵ και μείωση του μεριδίου των όμορων Βαλκανικών αγορών⁶. Προκειμένου να απομονώσουμε την επίπτωση στη μεταβολή της ΜΚΔ από τη μεταβολή του μίγματος αγορών συγκρίναμε την πραγματική εξέλιξη των 3 δεικτών με τους αντίστοιχους «Υποθετικούς», με την υπόθεση εργασίας ότι το μίγμα αγορών έχει παραμείνει αμετάβλητο από το 2014.

³ Οι δείκτες προέρχονται από τα στοιχεία της Έρευνας Συνόρων της Τράπεζας της Ελλάδος. Η εν λόγω Έρευνα είναι δειγματοληπτική, και διενεργείται στα κυριότερα σημεία εισόδου-εξόδου της χώρας, με στόχο την συλλογή των αναγκαίων πληροφοριών για την εκτίμηση των ταξιδιωτικών δαπανών των Μη Κατοίκων στην Ελλάδα. Ως Μη Κάτοικος ορίζεται αυτός που έχει μόνιμη κατοικία εκτός Ελλάδος, ανεξάρτητα από την εθνικότητα ή την ιθαγένειά του. Χρησιμοποιήθηκαν οι Πίνακες της Ενότητας 'Ταξιδιωτικές εισπράξεις – βασικά μεγέθη στην ιστοσελίδα <https://www.bankofgreece.gr/Pages/el/Statistics/externalsector/balance/travelling.aspx>.

Στο Παράρτημα παρουσιάζονται αναλυτικά τα ετήσια στοιχεία για το σύνολο της χώρας την περίοδο 2013-2022.

⁴ Μίγμα αγορών: είναι το μερίδιο αγοράς της κάθε χώρας στον εισερχόμενο τουρισμό της Ελλάδας.

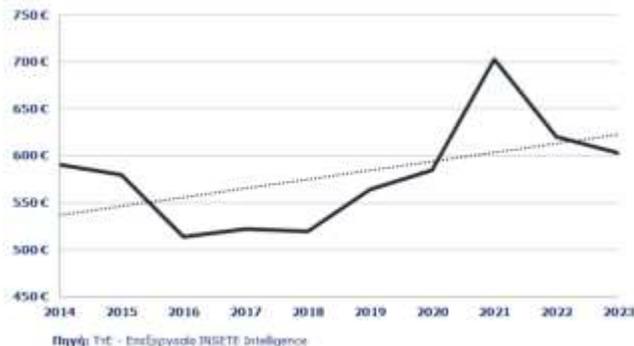
⁵ Γερμανία, Ην. Βασίλειο, Γαλλία, Ιταλία και Ολλανδία

⁶ Βουλγαρία, Βόρεια Μακεδονία, Αλβανία, Σερβία και Ρουμανία

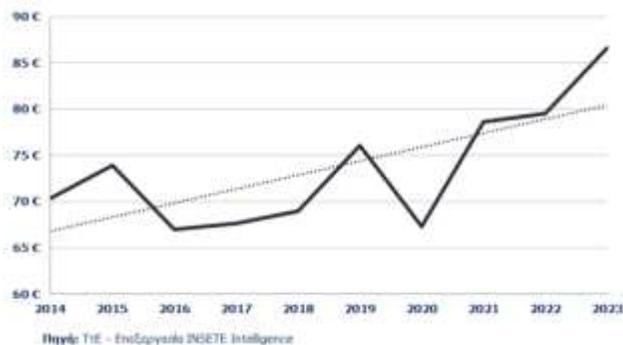
3. Εξέλιξη βασικών δεικτών του εισερχόμενου ελληνικού τουρισμού, 2014-2023

3.1 Εξέλιξη βασικών δεικτών του εισερχόμενου ελληνικού τουρισμού, 2014-2023

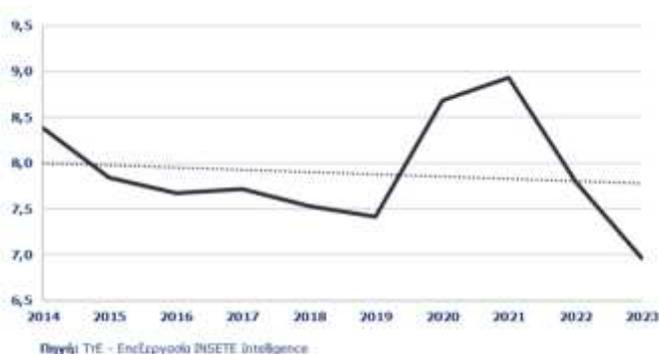
Γράφημα 1: Εξέλιξη της ΜΚΔ στην Ελλάδα (σε €), 2014-23

Γράφημα 2: Εξέλιξη της ΜΔΔ στην Ελλάδα (σε €), 2014-23

Γράφημα 3: Εξέλιξη της ΜΔΠ στην Ελλάδα (σε €), 2014-23

Τα έτη 2019 (+8,5%), 2020 (+3,6%) και 2021 (+20,2%) παρατηρείται μια αντιστροφή της τάσης μείωσης της ΜΚΔ, υπερκαλύπτοντας τις απώλειες που είχαν καταγραφεί έως και το 2018, ενώ το 2022 και το 2023 με την αύξηση των ροών από τις όμορες βαλκανικές αγορές, την αύξηση των ταξιδίων City Break και την παρατεταμένη πληθωριστική κρίση που ροκάνισε το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών, η ΜΚΔ σημείωσε πτώση κατά -11,7% και -2,7% αντίστοιχα. Συγκεκριμένα, την περίοδο 2014-2019 παρατηρείται μείωση της ΜΚΔ, με εξαίρεση το 2017 (+1,6%) και το 2019 (+8,5%), κατά -4,4% (από € 590,2 το 2014 σε € 564,0 το 2019) ενώ την περίοδο 2019-2023 αύξηση κατά +7,0% (σε € 603,2 το 2023).

Το 2023, για τρίτη συνεχόμενη χρονιά η ΜΔΔ σημείωσε αύξηση κατά +8,9% (από € 79,5 το 2022 σε € 86,6 το 2023), σημειώνοντας την υψηλότερη τιμή από την έναρξη της Έρευνας Συνόρων, ενώ παράλληλα η αύξηση την περίοδο 2014-2023 ανήλθε σε +23,1% (από € 70,4 το 2014 σε € 86,6 το 2023). Η αύξηση της ΜΔΔ το 2023, ήταν απόρροια της αύξησης που σημείωσαν όλες οι αγορές, με εξαίρεση τις αγορές της Βόρειας Μακεδονίας (-28,9%), της Ρωσίας (-27,9%), της Ιταλίας (-12,7%), του Καναδά (-11,8%), του Ισραήλ (-10,0%), των ΗΠΑ (-7,1%), της Βουλγαρίας (-2,6%), της Σερβίας (-1,1%) και της Ρουμανίας (-1,0%). Δηλαδή οι 4 από τις 9 αγορές που κατέγραψαν μείωση ήταν Βαλκανικές ή όμορες αγορές ενώ μόλις μια αγορά της Ευρωζώνης εμφάνισε πτώση.

Η ΜΔΠ για 2^η συνεχόμενη χρονιά εμφάνισε μείωση, μετά από δύο χρόνια αυξήσεων, 2020 +17,1% και 2021 +2,8%. Ειδικότερα, η ΜΔΠ σημείωσε το 2023 μείωση κατά -10,7% ή -0,8 διανυκτερεύσεις (από 7,8 διανυκτερεύσεις το 2022 σε 7,0 διανυκτερεύσεις το 2023) καταγράφοντας την χαμηλότερη τιμή κατά την επισκοπούμενη περίοδο.

Την περίοδο 2014-2019 παρατηρείται διαχρονική μείωση της ΜΔΠ, με εξαίρεση οριακή αύξηση το 2017 (+0,5%), ακολουθώντας αφενός την διεθνή τάση οι τουρίστες να κάνουν συχνότερες, αλλά και πιο σύντομες διακοπές, και αφετέρου εξαιτίας της αύξησης του οδικώς εισερχόμενου τουρισμού από τις όμορες Βαλκανικές αγορές που έχουν παραδοσιακά χαμηλή ΜΔΠ (1 έως 4 διανυκτερεύσεις).

Η αύξηση της ΜΔΠ την περίοδο 2019-2021 οφείλεται

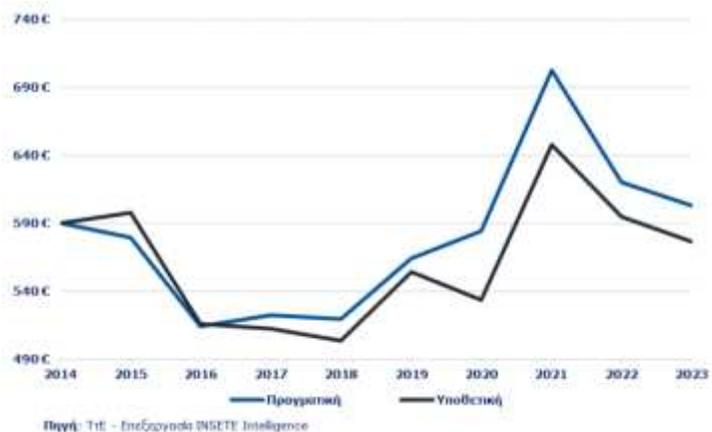
- στην μείωση των ταξιδιών City Break σε παγκόσμιο επίπεδο (η Αθήνα πριν την πανδημία είχε καταστεί σημαντικός προορισμός City Break) και
- στην αυξημένη επιθυμία για λιγότερα ταξίδια αλλά μεγαλύτερης διάρκειας, λόγω των παρατεταμένων lockdown και της αύξησης των καταθέσεων των νοικοκυριών
- αλλά και στην αύξηση του μεριδίου των παραδοσιακών αγορών μας οι οποίοι έχουν υψηλότερη κατά κεφαλήν δαπάνη και διάρκεια παραμονής.

Αντίθετα, η μείωση στην ΜΔΠ την περίοδο 2021-2023, οφείλεται

- στην ανάκαμψη των ταξιδιών City Break κυρίως στον προορισμό της Αθήνας,
- στις πληθωριστικές πιέσεις, που ακολούθησαν την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, και επέδρασαν αρνητικά ροκανίζοντας το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών σε παγκόσμιο επίπεδο και
- στην αύξηση των ροών από τις όμορες βαλκανικές αγορές, αν και υπολείπεται ακόμα των προ πανδημίας επιπέδων, που έχουν παραδοσιακά χαμηλή Μέση Διάρκεια Παραμονής.

3.2 Εξέλιξη της Μέσης κατά Κεφαλήν Δαπάνης στην Ελλάδα, 2014-2023 Πραγματική vs Υποθετική με μίγμα αγορών 2014⁷

Γράφημα 4: Εξέλιξη της ΜΚΔ στην Ελλάδα (σε €), 2014-2023,
Πραγματική vs Υποθετική

Η Υποθετική ΜΚΔ, που υπολογίζεται με την υπόθεση εργασίας ότι το μίγμα αγορών εισερχόμενων τουριστών παραμένει σταθερό όπως το 2014, εμφανίζει μέχρι το 2016 παρόμοια εικόνα με την Πραγματική αλλά με σχετικά πιο ήπιους ρυθμούς μείωσης.

Από το 2016, και ιδιαίτερα από το 2019 και έπειτα, η εικόνα αντιστρέφεται και η Πραγματική ΜΚΔ είναι υψηλότερη και σημαντικά υψηλότερη από την Υποθετική ΜΚΔ. Η αύξηση της Πραγματικής ΜΚΔ έναντι της Υποθετικής από το 2016 και έπειτα, οφείλεται στην αλλαγή του μίγματος αγορών που έχει συντελεστεί, με αύξηση του μεριδίου των παραδοσιακών μας αγορών⁸ (αφίξεις: από 38,3% το 2016 σε 43,2% το 2023 και εισπράξεις: από 48,3% το 2016 σε 51,3% το 2023) που έχουν υψηλότερη ΜΚΔ και μείωση των όμορων Βαλκανικών αγορών⁹ μας (αφίξεις: από 27,1% το

2016 σε 22,0% το 2023 και εισπράξεις: από 10,4% το 2016 σε 7,5% το 2023). Η τάση αυτή ενισχύθηκε περαιτέρω τα έτη 2020 (Πραγματική: € 584,4 και Υποθετική: € 533,5) και 2021 (Πραγματική: € 702,4 και Υποθετική: € 647,5), λόγω της πανδημικής κρίσης και των ταξιδιωτικών περιορισμών που εμπόδισαν την ομαλή διέλευση των ταξιδιωτών από τις όμορες αγορές μας, ενώ άρχισε να αποκλιμακώνεται με την σταδιακή ομαλοποίηση της κατάστασης το 2022 (Πραγματική: € 620,0 και Υποθετική: € 594,8) και την πλήρη άρση των ταξιδιωτικών περιορισμών σε παγκόσμιο επίπεδο το 2023 (Πραγματική: € 603,2 και Υποθετική: € 576,6).

Συνολικά, την περίοδο 2014-2023, η Πραγματική ΜΚΔ εμφάνισε αύξηση κατά +2,2% (από € 590,2 το 2014 σε € 603,2 το 2023) ενώ αντιθετα η Υποθετική ΜΚΔ μείωση κατά -2,3% (από € 590,2 το 2014 σε € 576,6 το 2023).

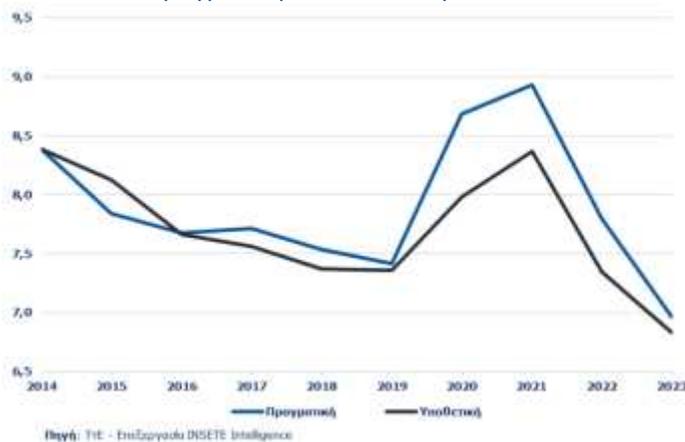
⁷ Πραγματική: βάσει των στοιχείων της Έρευνας Συνόρων. Υποθετική: με την υπόθεση εργασίας ότι το μίγμα αγορών εισερχόμενων τουριστών παραμένει σταθερό όπως το 2014

⁸ Γερμανία, Ην. Βασίλειο, Ιταλία, Γαλλία, Ολλανδία

⁹ Βουλγαρία, Βόρεια Μακεδονία, Αλβανία, Σερβία και Ρουμανία

3.3 Εξέλιξη της Μέσης Διάρκειας Παραμονής στην Ελλάδα, 2014-2023 Πραγματική vs Υποθετική με μίγμα αγορών 2014¹⁰

Γράφημα 5: Εξέλιξη της ΜΔΠ στην Ελλάδα (σε διανυκτερεύσεις), 2014-2023,
Πραγματική vs Υποθετική

Η Υποθετική ΜΔΠ, που υπολογίζεται με την υπόθεση εργασίας ότι το μίγμα αγορών εισερχόμενων τουριστών παραμένει σταθερό όπως το 2014, εμφανίζει μέχρι το 2016 παρόμοια εξέλιξη με την πραγματική. Από το 2016, και ιδιαίτερα από το 2019 και έπειτα, η Πραγματική ΜΔΠ αυξάνεται με πιο έντονους ρυθμούς σε σύγκριση με την Υποθετική. Συγκεκριμένα, την περίοδο 2014-2016: Πραγματική (-8,5%, από 8,4 διανυκτερεύσεις το 2014 σε 7,7 διανυκτερεύσεις το 2016) και Υποθετική (-8,6%, από 8,4 διανυκτερεύσεις το 2014 σε 7,7 διανυκτερεύσεις το 2016). Παρόμοια ήταν η εικόνα και την περίοδο 2016-2023: Πραγματική (-9,3%, από 7,7 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 7,0 διανυκτερεύσεις το 2023) και Υποθετική (-10,9%, από 7,7 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 6,8 διανυκτερεύσεις το 2023). Η αύξηση της Πραγματική ΜΔΠ από το 2016 και έπειτα οφείλεται, όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω, στην αλλαγή του μίγματος αγορών, τάση που ενισχύθηκε περαιτέρω τα

πανδημικά έτη 2020 (Πραγματική: 8,7 διανυκτερεύσεις και Υποθετική: 8,0 διανυκτερεύσεις) και 2021 (Πραγματική: 8,9 διανυκτερεύσεις και Υποθετική: 8,4 διανυκτερεύσεις) ενώ με την ομαλοποίηση της κατάστασης στην ταξιδιωτική βιομηχανία τα έτη 2022 (Πραγματική: 7,8 διανυκτερεύσεις και Υποθετική: 7,3 διανυκτερεύσεις) και 2023 (Πραγματική: 7,0 διανυκτερεύσεις και Υποθετική: 6,8 διανυκτερεύσεις) η τάση αυτή φαίνεται να αποκλιμακώνεται.

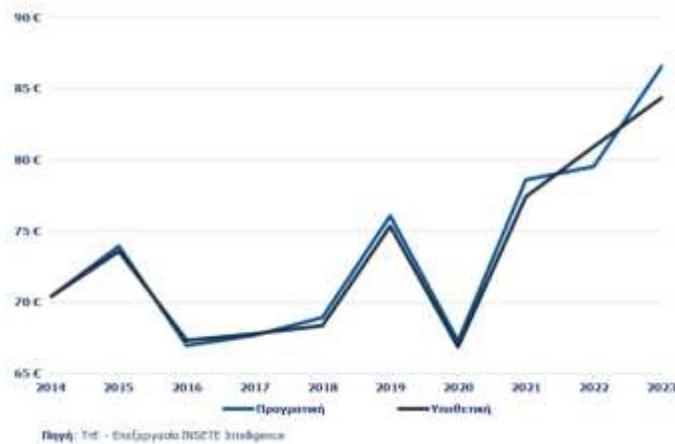
Ειδικότερα, η τάση αύξησης της Πραγματικής ΜΔΠ τα έτη 2020 και 2021, ενισχύθηκε λόγω της πανδημίας από την αύξηση του μεριδίου για ταξίδια με σκοπό την επίσκεψη σε φίλους & συγγενείς, που έχουν παραδοσιακά υψηλή ΜΔΠ, και την ταυτόχρονη κατάρρευση της εισερχόμενης κίνησης από τις όμορες Βαλκανικές αγορές και των ταξιδίων Πόλης (City Break), που έχουν παραδοσιακά χαμηλή ΜΔΠ. Παράλληλα, η αποκλιμάκωση της τάσης τα έτη 2022 και 2023 οφείλεται αφενός στην αύξηση των ταξιδίων Πόλης, η Αθήνα έχει καταστεί σημαντικός προορισμός City Break, και της εισερχόμενης κίνησης από τις όμορες βαλκανικές αγορές και αφετέρου από την μείωση του μεριδίου για ταξίδια με σκοπό την επίσκεψη σε φίλους & συγγενείς.

¹⁰ Πραγματική: βάσει των στοιχείων της Έρευνας Συνόρων. Υποθετική: με την υπόθεση εργασίας ότι το μίγμα αγορών εισερχόμενων τουριστών παραμένει σταθερό όπως το 2014

Συνολικά την περίοδο 2014-2023, η Υποθετική ΜΔΠ παρουσίασε μείωση κατά -18,6% (από 8,4 διανυκτερεύσεις το 2014 σε 6,8 διανυκτερεύσεις το 2023) ενώ η πραγματική ΜΔΠ σημείωσε μείωση κατά -17,0% (από 8,4 διανυκτερεύσεις το 2014 σε 7,0 διανυκτερεύσεις το 2023).

3.4 Εξέλιξη της Μέσης Δαπάνης ανά Διανύκτευση στην Ελλάδα, 2014-2023 Πραγματική vs Υποθετική με μίγμα αγορών 2014¹¹

Γράφημα 6: Εξέλιξη της ΜΔΔ στην Ελλάδα (σε €), 2014-2023,
Πραγματική vs Υποθετική

Η διαφοροποίηση μεταξύ Πραγματικής και Υποθετικής ΜΔΔ, που υπολογίζεται με την υπόθεση εργασίας ότι το μίγμα αγορών εισερχόμενων τουριστών παραμένει σταθερό όπως το 2014, είναι διαχρονικά πολύ μικρή. Δηλαδή, η διαφοροποίηση του μίγματος αγορών δεν οδήγησε σε σημαντική μεταβολή της ΜΔΔ, σε αντίθεση με την ΜΔΠ (βλ. 3.3). Δηλαδή, την περίοδο 2014-2019, η Πραγματική ΜΔΔ εμφάνισε αύξηση κατά +8,1% (από € 70,4 το 2014 σε € 76,1 το 2019), ενώ η Υποθετική ΜΔΔ αύξηση κατά +7,1% (από € 70,4 το 2014 σε € 75,3 το 2019).

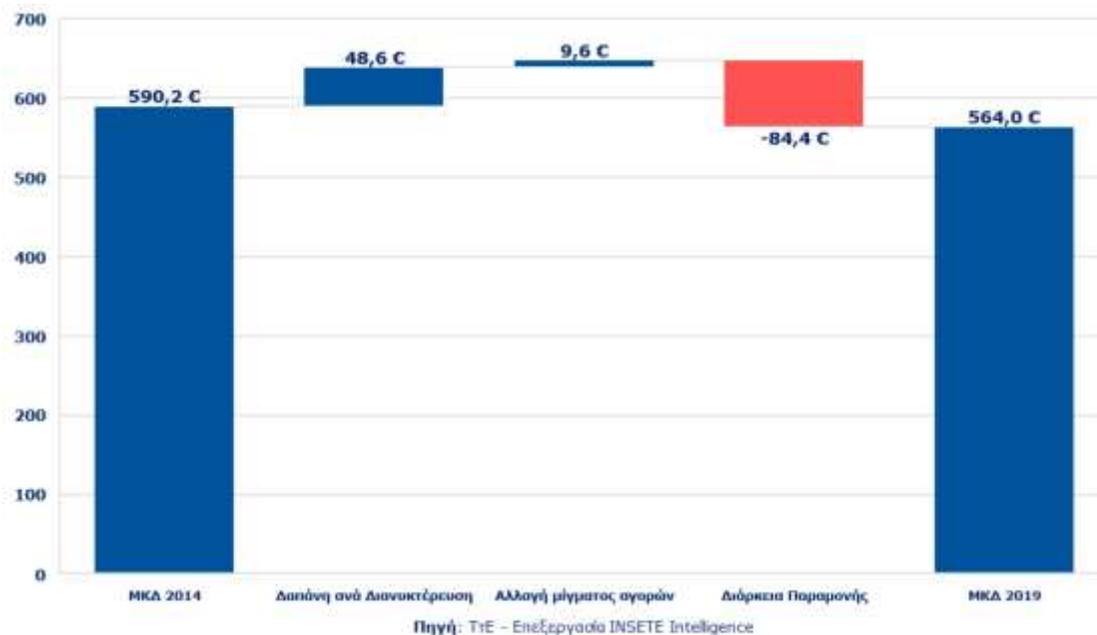
Παρόμοια ήταν η εικόνα και την περίοδο 2019-2023, με την Πραγματική ΜΔΔ να εμφανίζει αύξηση κατά +13,9% (από € 76,1 το 2019 σε € 86,6 το 2023) και την Υποθετική αύξηση κατά +12,1% (από € 75,3 το 2019 σε € 84,4 το 2023).

Συνολικά την περίοδο 2014-2023, η Υποθετική ΜΔΔ παρουσίασε αύξηση κατά +20,0% (από € 70,4 το 2014 σε € 84,4 το 2023) ενώ η πραγματική ΜΔΔ σημείωσε αύξηση κατά +23,1% (από € 70,4 το 2014 σε € 86,6 το 2023).

¹¹ Πραγματική: βάσει των στοιχείων της Έρευνας Συνόρων. Υποθετική: με την υπόθεση εργασίας ότι το μίγμα αγορών εισερχόμενων τουριστών παραμένει σταθερό όπως το 2014

3.5 Ανάλυση μείωσης της ΜΚΔ στην Ελλάδα, 2014-2019

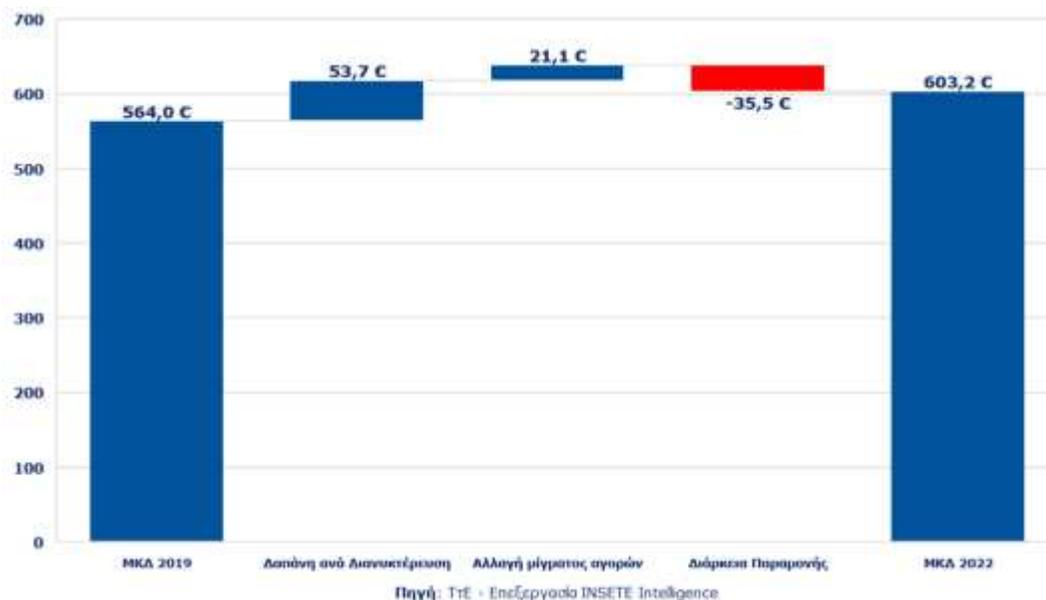
Γράφημα 7: Ανάλυση μείωσης της ΜΚΔ στην Ελλάδα (σε €), 2014-2019

Το 2019, η ΜΚΔ του συνόλου των ταξιδιωτών που επισκέφθηκαν την Ελλάδα ανήλθε στα € 564,0. Δηλαδή, σε σύγκριση με το 2014 (€ 590,2) η ΜΚΔ μειώθηκε κατά -4,4% ή κατά € -26,3. Η μείωση αυτή προέκυψε, παρά την αύξηση της Μέσης Δαπάνης ανά Διανυκτέρευση και της αύξησης της αλλαγής του μίγματος αγορών που από μόνες του θα είχαν οδηγήσει σε αύξηση της ΜΚΔ κατά € +48,6 και € +9,6 αντίστοιχα, από την μείωση της Μέσης Διάρκειας Παραμονής κατά € -84,4.

3.6 Ανάλυση αύξησης της ΜΚΔ στην Ελλάδα, 2019-2023

Γράφημα 8: Ανάλυση αύξησης της ΜΚΔ στην Ελλάδα (σε €), 2019-2023

Το 2023, η ΜΚΔ του συνόλου των ταξιδιωτών που επισκέφθηκαν την Ελλάδα ανήλθε στα € 603,2. Δηλαδή, σε σύγκριση με το 2019 (€ 564,0) η ΜΚΔ αυξήθηκε κατά +7,0% ή κατά € +39,2. Η αύξηση αυτή, παρά την μείωση της ΜΔΠ που οδήγησε σε μείωση κατά -€ 35,5, οφείλεται:

- στην αύξηση της Δαπάνης ανά Διανυκτέρευση κατά € +53,7 και
- κατά € +21,1 από την αλλαγή του μίγματος αγορών.

4. Πηγές

- [Τράπεζα της Ελλάδος, Έρευνα Συνόρων 2013-2022](#)
- [Ακτινογραφία εισερχόμενου τουρισμού 2005-2017,](#)
- [Ακτινογραφία εισερχόμενου τουρισμού 2016-2018,](#)
- [Ακτινογραφία εισερχόμενου τουρισμού 2016-2020,](#)
- [Ακτινογραφία εισερχόμενου τουρισμού 2016-2021,](#)
- [Ακτινογραφία εισερχόμενου τουρισμού 2019-2022,](#)
- [Ακτινογραφία εισερχόμενου τουρισμού 2019-2023.](#)

5. Παράρτημα

Πίνακας 1: Χρονοσειρές δεικτών και μεγεθών της Έρευνας συνόρων, 2014-2023

	Χρονοσειρές δεικτών και μεγεθών από Έρευνα Συνόρων*, 2014-2023									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Αφίξεις (σε χιλ.)	22.033	23.599	24.799	27.194	30.123	31.348	7.374	14.705	27.836	32.735
Διανυκτερεύσεις (σε χιλ.)	184.789	185.027	190.402	209.855	227.012	232.464	64.053	131.357	216.949	227.938
Εισπράξεις (σε εκατ. €)	13.005	13.679	12.749	14.202	15.653	17.680	4.310	10.328	17.257	19.746
Μέση κατά Κεφαλήν Δαπάνη (ΜΚΔ) (σε €)	590,2	579,6	514,1	522,3	519,6	564,0	584,4	702,4	620,0	603,2
Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση (ΜΔΔ) (σε €)	70,4	73,9	67,0	67,7	69,0	76,1	67,3	78,6	79,5	86,6
Μέση Διάρκεια Παραμονής (ΜΔΠ) (σε διανυκτερεύσεις)	8,4	7,8	7,7	7,7	7,5	7,4	8,7	8,9	7,8	7,0

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

* Δεν περιλαμβάνονται στοιχεία κρουαζιέρας

Η παρούσα μελέτη υλοποιήθηκε από το INSETE στο πλαίσιο της Πράξης:

«Αναβάθμιση, μετεξέλιξη και λειτουργία των σύγχρονων και αποτελεσματικών εργαλείων του INSETE, για ενημέρωση και διάχυση της πληροφόρησης στις επιχειρήσεις και στους εργαζομένους στον τουριστικό τομέα: GREEK TOURISM ANALYTICS DASHBOARD – GTAD», με Κωδικό ΟΠΣ (MIS) 6003242, η οποία εντάσσεται στο Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα 2021- 2027» και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ+).

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
2021 – 2027
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ